

Árja- samepolitisk parti
v/ leder Láilá Susanne Vars
Láhpoluoppal
9520 Guovdageaidnu/Kautokeino
arjabelodat@gmail.com

JUSTISDEPARTEMENTET	
16 FEB 2009	
SAKSML:	200801140
AVD/ONT/DES	LOV/E/KHR
DOKNR:	87
ARTIKKODE:	

Justisdepartementet,
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo.

lørdag, 14. februar 2009

Høring: Den nye sameretten- krav om utsatt høringsfrist for deler av høringsmaterialet

Det samepolitiske partiet Árja viser til Justisdepartementets høringsbrev i forbindelse med Samerettsutvalgets utredninger i NOU 2007: 13, med høringsfrist 15.februar 2009.

Árja viser til at selv om deler av lovforslagene kun berører samiske rettsforhold sør for Finnmark, så er det sentrale deler av forslagene som i stor grad både berører og griper inn i etablerte rettsforhold i Finnmark fylke. Dette gjelder særlig spørsmål om saksbehandlings- og konsultasjonsloven, endringene i reindriftsloven og annen generell lovgivning.

Árja beklager at befolkningen i Finnmark i så liten grad er blitt gjort oppmerksom på at Samerettsutvalgets lovforslag kan og vil gripe inn i etablerte rettsforhold i fylket. Av den grunn er også disse delene av lovforslaget i så liten grad er blitt gjenstand for offentlig debatt. Formålet med Finnmarkslovens § 5 var å sikre at verken Finnmarkseiendommen eller Stortinget som lovgiver vedtar regler eller lover som gjør inngrep i etablerte rettigheter før Finnmarkskommisjonen har konkludert angående hvem som er de rettmessige rettighetshavere til grunnen i Finnmark.

Árja vil også påpeke at samenes folkevalgte organ, Sametinget, som har ansvaret for å representere de samiske interessene ift. lovforslagene, etter det vi kjenner til ikke har gitt samiske bygdelag, foreninger, siidaer og andre berørte samiske interesser i Finnmark særlig informasjon om at dette også berører deres rettighetssituasjon. Dette er svært beklagelig, spesielt siden departementet i sitt høringsbrev uttrykkelig sier at "*Adressatene bes forelegge utredningen for organer og foreninger m.m. på eget område som ikke er oppført på adressatlisten, men som bør få anledning til å uttale seg.*" Lovforslagene berører alle samiske interesser i Finnmark, særlig interessene til fastboende samer som per i dag ikke har noe særlig rettsvern for sin tradisjonelle bruk av utmark slik som den samiske reindriften har.

Fra Árjas side støtter vi derfor kravet fra ulike organisasjoner om utsatt høringsfrist for de forslagene som berører Finnmark. Vi gjør departementet oppmerksom på at Samerettsutvalgets forslag om endringer i reindrifftsloven vil *de facto* kunne innebære endringer i rettighetsforholdene mellom ulike samiske rettighetshavere. Dette mener vi er et konkret eksempel på forslag som vil stride mot garantien i Finnmarkslovens § 5, om at det ikke skal gjøres inngrep i etablerte rettighetsforhold så lenge Finnmarkskommisjonen holder på å utrede. Det er også andre aspekter ved lovendringene, f.eks regler for elgjakt i Finnmark, som vi helt klart mener må vurderes grundigere og hvor folk har behov for mer informasjon.

Det er også av stor viktighet å påpeke at Samerettsutvalgets forslag kan medføre at reindrifftslovens bestemmelser om forholdet mellom reindriffts næringens bruk og andre rettighetshaveres bruk vil kunne endres. Dette er bestemmelser som har stor betydning som konfliktdependende virkemidler, hvor det under den forestående lovprosessen er særdeles viktig med grundige konsultasjoner om virkningene av Samerettsutvalgets forslag.

Vi ber også departementet om å ta tilbørlig hensyn til at det foregår konsultasjoner av berørte samiske interesser i regi av Landbruksdepartementet som går direkte på forslaget fra Reindrifftsstyret om å oppheve fredningene mot reinbeite i sentrale samiske områder slik som Karasjok, Porsanger og Kautokeino.

Av hensyn til det ovenfor nevnte, så ønsker vi utvidelse av høringsfristen med ett år for disse lovforslagene. Samtidig påpeker vi at lovendringer som gjør inngrep og på en vesentlig måte vil endre bruken av utmark i Finnmark, ikke skal gjennomføres før Finnmarkskommisjonen er ferdig med sitt arbeid, jf. Finnmarkslovens § 5. Vi oppfordrer Justisdepartementet til å få i stand informasjonsmøter i Finnmark om endringene som også vil gjelde for Finnmark, slik som forslagene til endringer i reindrifftsloven.

Vi ber departementet om å føre oss opp som høringsinstans i det videre oppfølgingsarbeidet med NOU 2007:13; Den nye sameretten.

Med vennlig hilsen

Láilá Susanne Vars
Leder Árja

Kopi: Sametinget

Sendt per mail til: postmottak@jd.dep.no